

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ NINH HOÀ

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà **Ngô Thị Thanh Huyền**

Thư ký phiên họp: Bà **Nguyễn Thị Kim Anh**

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Ninh Hoà tham gia phiên họp:
Bà Lê Thị Bích Thảo - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 7 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Ninh Hoà mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 12/2023/TLST-VDS ngày 17 tháng 5 năm 2023 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 07/2023/QĐST-VDS ngày 26 tháng 6 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người có đơn yêu cầu:* Ông **Nguyễn Đắc A**, sinh năm 1947.

Trú tại: Thôn Đ, xã V, thị xã N, tỉnh Khánh Hòa.

Đại diện hợp pháp của ông A: Ông Huỳnh A1, sinh năm 1953; Địa chỉ: Lô 22 đường X, phường V2, thành phố N2, tỉnh Khánh Hoà (Là đại diện theo uỷ quyền, Giấy uỷ quyền số 03486, quyền số 10/2023TP/CC-SCC/HĐGD ngày 23/5/2023 của Văn phòng công chứng Đ2). Ông A1 có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Nguyễn Văn A2, sinh năm 1965
2. Bà Nguyễn Thị A3, sinh năm 1970
3. Ông Nguyễn Đắc Lê Minh A4, sinh năm 1972
4. Bà Nguyễn Thị Thuý A5, sinh năm 1973
5. Ông Nguyễn Đắc Minh A6, sinh năm 1973
6. Ông Nguyễn Đức A7, sinh năm 1975
7. Bà Nguyễn Thị Xuân A8, sinh năm 1978
8. Ông Nguyễn Quốc A9, sinh năm 1981
9. Ông Nguyễn Đắc A10, sinh năm 1982

Đồng trú tại: Thôn Đ, xã V, thị xã N, tỉnh Khánh Hoà. Đều vắng mặt, có yêu cầu giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại phiên họp đại diện hợp pháp của người yêu cầu trình bày: Ông A và bà Lê Thị B, sinh năm 1944 là vợ chồng, ông bà chung sống với nhau từ năm 1964 và không đăng ký kết hôn. Ông bà có 9 con chung là Nguyễn Văn A2, sinh năm 1965; Nguyễn Thị A3, sinh năm 1970; Nguyễn Đắc Lê Minh A4, sinh năm 1972; Nguyễn Thị Thuý A5, sinh năm 1973; Nguyễn Đắc Minh A6, sinh năm 1973; Nguyễn Đức A7, sinh năm 1975; Nguyễn Thị Xuân A8, sinh năm 1978; Nguyễn Quốc A9, sinh năm 1981 và Nguyễn Đắc A10, sinh năm 1982.

Bà Lê Thị B bị bệnh tâm thần từ năm 1987. Ông A và các con đã đưa bà đi chữa trị ở nhiều nơi nhưng đến nay bệnh tình không thuyên giảm. Gia đình đã tiến hành giám định pháp y tâm thần đối với bà B, kết luận thể hiện bà B bị bệnh Tâm thần phân liệt thể không biệt định.

Vì thế nay ông A yêu cầu Toà án nhân dân thị xã Ninh Hoà tuyên bố bà B là mất năng lực hành vi dân sự.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là các ông bà A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10 đồng ý với yêu cầu của ông Nguyễn Đắc A, đề nghị Tòa án tuyên bố bà Lê Thị B mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị xin vắng mặt tại phiên họp.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Ninh Hoà phát biểu ý kiến:

- Về tố tụng: Toà án nhân dân thị xã Ninh Hoà thụ lý giải quyết là đúng thẩm quyền, trong quá trình giải quyết, Toà án thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự về thời hạn giao các văn bản, thông báo thụ lý, thời hạn chuyển hồ sơ việc dân sự cho Viện kiểm sát.

- Về nội dung: Đề nghị Tòa án nhân dân thị xã Ninh Hoà chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Đắc A về việc yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị B mất năng lực hành vi dân sự.

- Về lệ phí: Theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Ninh Hoà nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Yêu cầu về việc “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại Thôn Đ, xã V, thị xã N, tỉnh Khánh Hòa nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a

khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Ninh Hoà.

[2] *Về yêu cầu của đương sự:* Ông Nguyễn Đắc A là chồng của bà Lê Thị B. Từ năm 1987, bà B mắc bệnh tâm thần và được đưa đi điều trị tại Bệnh viện chuyên khoa tâm thần tỉnh Khánh Hoà. Hiện nay bà B đang hưởng chế độ trợ cấp xã hội theo Quyết định về việc điều chỉnh mức trợ cấp xã hội số 2177/QĐ-CT.UBND ngày 22/6/2021 của UBND thị xã N. Nay ông A yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với bà B.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định về mất năng lực hành vi dân sự: *“1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”*.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 213/KLGĐ ngày 03/10/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đối với bà Lê Thị B, sinh năm 1944; địa chỉ tại thôn Đ, xã V, thị xã N, tỉnh Khánh Hòa. Sau khi tiến hành giám định đã kết luận như sau:

“2.1. Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể không biệt định (F20.3-ICD10).

2.2. Kết luận về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi”.

Như vậy, yêu cầu của ông Nguyễn Đắc A về việc yêu cầu tuyên bố bà Lê Thị B mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[3] *Về lệ phí:* Ông Nguyễn Đắc A thuộc trường hợp được miễn lệ phí Tòa án theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

- Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;
- Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;
- Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Đắc A:

Tuyên bố bà Lê Thị B, sinh năm 1944; địa chỉ: Thôn Đ, xã V, thị xã N, tỉnh Khánh Hòa là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí: Ông Nguyễn Đắc A được miễn lệ phí Toà án.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu ông Nguyễn Đắc A có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra Quyết định. Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Quyết định hoặc từ ngày Quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- Toà án nhân dân tỉnh Khánh Hòa;
- Viện kiểm sát nhân dân thị xã Ninh Hoà;
- Chi cục THA.DS thị xã Ninh Hoà;
- Các đương sự;
- Lưu VT, hồ sơ .

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Ngô Thị Thanh Huyền